

ฉบับพิเศษ หน้า ๕
เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑๐๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๗

ยกเลิกโดย พรณ. กำหนดเขตพื้นที่และป้องกันอาณาเขต พ.ศ. ๒๕๒๒
* พระราชบัญญัติ

ป้องกันการกระทำไรเกินควร(ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๗

เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
การกระทำไรเกินควร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ป้องกันการกระทำไรเกินควร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันการกระทำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อ
ไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจควบคุมการผลิต
หรือการจำหน่ายสิ่งของใดในเขตท้องที่ที่อยู่ในอำนาจท้องที่ใด
ท้องที่หนึ่งหรือทุกท้องที่ โดยประกาศระบุชื่อหรือประเภท
สิ่งของที่ควบคุมนั้น และให้มีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับสิ่งของที่
ควบคุมได้ ดังนี้

(๑) ให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายแจ้งราคาซื้อหรือขาย ขนาด
คุณภาพ และลักษณะของสิ่งของตามที่เป็นอยู่ในวันที่กำหนด

(๒) ให้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายแสดงราคาขายปลีกโดย
ชัดเจน

(๓) ให้แจ้งปริมาณ และสถานที่เก็บ

(๔) ให้แจ้งข้อความหรือรายละเอียด หรือส่งเอกสาร
ใด ๆ เพื่อทราบราคาต้นทุนและกำไร

(๕) ห้ามหรืออนุญาตการส่งออกนอกหรือนำเข้ามาใน
ท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง

(๖) เข้าควบคุมหรือสั่งให้ดำเนินการเพื่อให้การผลิต
หรือการจำหน่ายเป็นไปตามสมควรแก่สถานการณ์

เมื่อได้แจ้งราคาซื้อหรือราคาขายตามที่คณะกรรมการได้สั่ง
การตาม (๑) แล้ว ห้ามมิให้ผู้แจ้งขายสิ่งของนั้นในราคาที่สูงกว่า
ที่แจ้งไว้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

มาตรา ๘ ทวิ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าสิ่งของที่
ควบคุมตามมาตรา ๘ หรือสิ่งของใด ๆ สมควรห้ามมิให้ก้า
งำไรเกินควร ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ก้า
งำไรเกินควร ซึ่งสิ่งของดังกล่าวในเขตท้องที่ที่อยู่ในอำนาจท้องที่ใด
ท้องที่หนึ่งหรือทุกท้องที่ โดยระบุชื่อหรือประเภทสิ่งของ และ
กำหนดราคาสูงสุดของการขายไว้ และเพื่อการนั้นนอกจากมี
อำนาจสั่งการตามมาตรา ๘ แล้ว ให้มีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับ
สิ่งของที่ห้ามมิให้ก้าก้ำไรเกินควร ดังต่อไปนี้ได้อีกด้วย

(๑) จัดการปันส่วนในการซื้อหรือการขาย ตลอดจน
การวางแผนไขข้องของการซื้อหรือการขาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๗

(๒) บังคับให้ขายตามปริมาณและราคาที่คณะกรรมการกำหนด และจะบังคับให้ขายแก่คณะกรรมการหรือผู้ใดผู้หนึ่ง ที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

(๓) ห้ามขาย ให้ ใช้เอง ยักย้าย หรือเปลี่ยนสภาพ หรือครอบครองเกินปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) เข้าดำเนินการอันเกี่ยวกับการผลิตหรือการจำหน่าย
มาตรา ๘ ตี ในกรณีที่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายร้องขอต่อ
คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับคำสั่งของคณะ
กรรมการตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘ ทวิ คณะกรรมการหรือ
พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งผลการพิจารณาแก่ผู้ร้องขอภายใน
กำหนดเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันได้รับคำร้องขอ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันการก้ำกัไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อ
ไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
นี้ คณะกรรมการมีอำนาจระเบียบการ รวมทั้งเงื่อนไข
และวิธีการที่บุคคลใด ๆ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับคำสั่งของคณะ
กรรมการที่สั่งตามมาตรา ๘ หรือตามมาตรา ๘ ทวิ และให้มี

อำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือคณะบุคคลหนึ่งคณะบุคคลใด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการที่ตั้งตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘ ทวิ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจค้นสิ่งของที่ควบคุมหรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควร หรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานอันเกี่ยวกับสิ่งของที่ควบคุมหรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควร

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าสิ่งของที่ควบคุม หรือสิ่งของที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควรเป็นสิ่งของที่มีไว้ในครอบครองมิได้ ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่ตั้งตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘ ทวิ ให้มีอำนาจกัก ยึด หรืออายัดสิ่งของนั้นได้ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะยึดสิ่งของใดจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากประธานคณะกรรมการก่อน

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ เกี่ยวกับสิ่งของที่ควบคุมหรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควรมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงหนังสือรับรองของประธานคณะกรรมการกลาง หรือประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี รับรองว่าเป็นกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และในการนี้ให้เจ้าของสถานที่หรือยานพาหนะและบรรดาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในสถานที่หรือยานพาหนะดังกล่าวอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลใด จำหน่าย โอน ใช้อย่างอื่น หรือเคลื่อนย้าย เปลี่ยนสภาพ หรือทำลาย บรรดาสิ่งของที่คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กัก ยึด หรืออายัดไว้ตามมาตรา ๑๒ (๒) เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๓

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มิได้สั่งควบคุมสิ่งของใดตาม
มาตรา ๘ หรือมิได้สั่งห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควรซึ่งสิ่งของใดตาม
มาตรา ๘ ทวิ และสิ่งของนั้นมีได้เป็นสิ่งของปันส่วน เมื่อ
มีผู้ขอซื้อสิ่งของนั้นจากผู้ขายปลีกด้วยเงินสด เป็นจำนวนหรือ
ปริมาณไม่เกินสมควรแก่การใช้ ผู้ทำการขายปลีกซึ่งมีสิ่งของนั้น
ต้องขายให้แก่ผู้ขอซื้อ

มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งของคณะกรรมการ
ที่ตั้งตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘ ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สามหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดขายสิ่งของที่ควบคุมเกินราคาที่ตนได้แจ้ง
ไว้ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘ วรรคสอง หรือขายสิ่งของที่ห้าม
มิให้ค้ากำไรเกินควรเกินราคาสูงสุดที่กำหนด ต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าการกระทำเป็นการกระทำร่วมระหว่างบุคคลตั้งแต่
สองคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสน
บาท หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราช
บัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๓

“มาตรา ๒๑ ผู้มีสิ่งของที่ควบคุม หรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควรไว้เพื่อการค้า ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้มีสิ่งของที่ควบคุม หรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควร ผู้ใดชักย้าย หรือทำลาย หรือเปลี่ยนสภาพ ซ่อนเร้น ปิดบัง หรือใช้อุบายด้วยประการใด ๆ เพื่อมิให้ถูกควบคุม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่หรือสั่งตามมาตรา ๑๒ ต้อง

ระหว่างโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๔ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำใดเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ”

“ มาตรา ๒๘ บรรดาข้อความ ตัวเลขหรือสถิติที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นความลับของทางราชการ ผู้ใดเปิดเผยความลับดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือพิจารณาคดีที่มีบุคคลต้องหาว่ากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำใดเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ สิ่งของที่ควบคุมหรือที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควร ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิด ให้รับเสียทั้งสิ้น”

มาตรา ๑๒ บรรดาคำสั่งของคณะกรรมการ กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกหรือสั่งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๕๐ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้บังคับได้ต่อไป

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการค้ากำไรเกินควรได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติบางมาตราเกี่ยวกับการควบคุมและการป้องกันการค้ากำไรเกินควรไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่เพื่อให้การควบคุมและการป้องกันการค้ากำไรเกินควรเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้